

## Vedlegg 2: Materielle og redaksjonelle endringsforslag

Forslag nr. 1 – materiell endring

<b>Hjemmel:</b>	Folketrygdloven § 8-7 femte ledd
	<p><b>§ 8-7. Dokumentasjon av arbeidsuførhet</b> <i>For at medlemmet skal få rett til sykepenger, må arbeidsuførheten dokumenteres med legeerklæring. Dette gjelder ikke i arbeidsgiverperioden når arbeidstakeren har rett til å nytte egenmelding, se §§ 8-18, 8-19 og 8-23 til 8-27.</i></p> <p><i>Legeerklæring kan ikke godtas for tidsrom før medlemmet ble undersøkt av lege (sykmeldingstidspunktet). En legeerklæring for tidsrom før medlemmet søkte lege, kan likevel godtas dersom medlemmet har vært forhindret fra å søke lege og det er godtgjort at han eller hun har vært arbeidsufør fra et tidligere tidspunkt.</i></p> <p><i>Vurderingen av arbeidsuførheten skal ta utgangspunkt i en funksjonsvurdering. Legen skal alltid vurdere om medlemmet kan være i arbeid eller arbeidsrelatert aktivitet. Legen og annet helsepersonell plikter i samarbeid med arbeidstakeren og eventuelt arbeidsgiveren å gi nærmere vurdering av arbeidstakerens funksjonsevne.</i></p> <p><i>Senest når arbeidsuførheten har vart åtte uker uten at medlemmet er i arbeidsrelatert aktivitet, må det legges fram en legeerklæring. For at medlemmet skal få utbetalt sykepenger fra trygden, må legeerklæringen dokumentere at medisinske grunner er til hinder for at arbeidsrelaterte aktiviteter iverksettes. Erklæringen skal inneholde en redegjørelse for det videre behandlingsopplegget og en vurdering av muligheten for at vedkommende kan gjenoppta det tidligere arbeidet eller ta annet arbeid.</i></p> <p><u><i>Sykepenger kan likevel utbetales uten slik legeerklæring som nevnt i fjerde ledd</i></u> <u><i>a) dersom medlemmet er innlagt i helseinstitusjon,</i></u> <u><i>b) dersom lidelsen er så alvorlig at en ikke kan regne med at medlemmet blir arbeidsfør igjen, eller</i></u> <u><i>c) dersom medlemmet forventes å bli friskmeldt innen kort tid.</i></u></p> <p><i>Departementet kan gi forskrifter om unntak fra vilkåret om legeerklæring i første og fjerde ledd for et begrenset tidsrom når arbeidsuførheten dokumenteres med erklæring fra annet helsepersonell.</i></p> <p><i>Departementet kan gi forskrift om obligatorisk opplæring i sykmeldingsarbeid for sykmeldere.</i></p>
<b>Forslag til endring:</b>	Det anbefales å fjerne bestemmelsen i § 8-7 femte ledd. Dette vil sikre at NAV har de nødvendige opplysningene for å kunne vurdere aktivitetsplikten.

<b>Dagens kilde:</b>	Ikke relevant.
<b>Ønsket kilde:</b>	Ikke relevant.

## Utredning av forslaget

Gjennom bestemmelsen i folketrygdloven § 8-4 om aktivitetsplikt, kreves det at alle sykmeldte deltar i arbeid eller arbeidsrelatert aktivitet i den grad det er mulig. Dette er et vilkår for fortsatt rett til sykepenger. Aktivitetskravet gjelder gjennom hele sykefraværperioden, men ved sykmelding ut over 8 uker har NAV en særskilt plikt til å vurdere om aktivitetskravet er oppfylt. NAVs saksbehandlingssystemer er tilrettelagt for denne vurderingen. Unntak av aktivitetsplikten godkjennes av NAV hvis helsemessige forhold er til hinder for aktivitet eller hvis det er umulig å tilrettelegge arbeidssituasjonen. NAV foretar denne vurderingen i lys av tilbakemelding fra sykmelder eller arbeidsgiver.

I følge § 8-7 femte ledd er det gjort unntak for tre tilfeller som ikke krever at sykmelder sender inn en medisinsk vurdering:

- a) dersom medlemmet er innlagt i helseinstitusjon,
- b) dersom lidelsen er så alvorlig at en ikke kan regne med at medlemmet blir arbeidsfør igjen, eller
- c) dersom medlemmet forventes å bli friskmeldt innen kort tid.

Vi mener at det også i disse sakene er behov for en medisinsk vurdering for å kunne ivareta aktivitetskravet. Unntaket i bestemmelsens femte ledd vanskeliggjør NAVs vurdering av aktivitetskravet. De tilfeller som bestemmelsen lister opp vil ofte gjelde personer der NAV har behov for medisinsk dokumentasjon.

Etter vår oppfatning er det riktig at NAV også bør vurdere aktivitetskravet for disse tre unntaksgruppene. En del brukere ønsker for eksempel å være i jobb selv om de er alvorlig syk og kunne fylt vilkårene for unntak etter § 8-7. Det er derfor viktig at NAV har tilstrekkelig medisinske opplysninger til å vurdere alle saker og § 8-7 femte ledd er således til hinder for at NAV effektivt kan vurdere aktivitetskravet. Dersom vi stiller de samme kravene til dokumentasjon i alle saker, vil det også være lettere for sykmelder å gi samme medisinske opplysninger selv om en forventes friskmeldt i løpet av kort tid, en er alvorlig syk eller innlagt i helseinstitusjon. Det samme gjelder for NAV kontoret – alle saker vurderer aktivitetsplikten på 8-ukers-tidspunktet ut fra de medisinske opplysningene som sykmelder gir. Vi mener videre at bestemmelsen blir lite brukt, og at den er utdatert.

Bestemmelsen antas å ha sammenheng med innføring av Sykmelding II (1988) der det var behov for å unngå innsending av ekstra erklæring i de «opplagte» sakene. Legeerklæringen som skal sendes inn ved 8-ukerstidspunktet, måtte tidligere sendes inn i alle saker i tillegg til en sykmelding. Disse legeerklæringene var kostnadskrevenne for trygden og tidskrevenne å utarbeide for legen. På grunn av dette ble unntaket § 8-7 i femte ledd innført, slik at legen ikke behøvde å sende inn legeerklæring i unntakstilfellene etter femte ledd.

I dagens sykmeldinger er den medisinske vurderingen som kreves på 8-ukers-tidspunktet innarbeidet i selve sykmeldingen. Behovet for unntak i femte ledd har dermed falt bort.

Uten disse unntakene vil bestemmelsen også lettere kunne automatiseres.

<b>Fordeler:</b>	Fjerning av unntak vil sikre at aktivitetskravet lettere kan vurderes i alle saker og bruker får ivaretatt behovet for oppfølging.  Endringen vil tilrettelegge for mer automatisering.
<b>Ulemper:</b>	Ingen

Vurderingskriterier:	Ja/nei	Vurdering
Økt automatiseringsgrad	Ja	Ikke behov for funksjonalitet for unntak
Effektivisering for saksbehandler/veileder	Ja	Lik behandling av sakene.
Bedre brukeropplevelse	Ja	Kommer inn i det vanlige oppfølgingsløpet.
Provenynøytralt	Ja	

**Anbefaling og begrunnelse:**

Det anbefales å fjerne bestemmelsen i § 8-7 femte ledd. Dette vil sikre at NAV har de nødvendige opplysningene for å kunne vurdere aktivitetsplikten.

<b>Hjemmel:</b>	Folketrygdloven § 8-9 fjerde ledd
	<p><b>§ 8-9. Opphold i Norge eller i utlandet</b>  <i>Det er et vilkår for rett til sykepenger at medlemmet oppholder seg i Norge.</i></p> <p><i>Likevel ytes det sykepenger i utlandet til</i></p> <p>a) <i>en person som er medlem etter § 2-5, 2-6 eller 2-8,</i>  b) <i>et medlem som er innlagt i helseinstitusjon for norsk offentlig regning, eller som får oppholdet dekket etter avtale med et annet land om trygd.</i></p> <p><i>Etter søknad kan et medlem også ellers få sykepenger i en begrenset periode under opphold i utlandet. Han eller hun må godtgjøre at utenlandsoppholdet ikke vil forverre helsetilstanden, forlenge arbeidsuførheten eller hindre Arbeids- og velferdsetatens kontroll og oppfølging.</i></p> <p><i>Når et medlem som arbeider i utlandet, har rett til sykepenger fra trygden, utbetaler arbeidsgiveren sykepengene og får refusjon fra trygden.</i></p>
<b>Forslag til endring:</b>	<p>Avgrense retten til sykepenger under opphold i utlandet til totalt fire uker for de siste tolv månedene.</p> <p>Forslag til ny lovtekst:</p> <p><b>§ 8-9. Opphold i Norge eller i utlandet</b>  <i>Det er et vilkår for rett til sykepenger at medlemmet oppholder seg i Norge.</i></p> <p><i>Likevel ytes det sykepenger i utlandet til</i></p> <p>a) <i>en person som er medlem etter § 2-5, 2-6 eller 2-8,</i>  b) <i>et medlem som er innlagt i helseinstitusjon for norsk offentlig regning, eller som får oppholdet dekket etter avtale med et annet land om trygd.</i></p> <p><i>Etter søknad kan et medlem også ellers få sykepenger under opphold i utlandet i inntil fire uker i løpet av de siste tolv månedene. Det er en forutsetning at det er avklart med arbeidsgiver og sykmelder at det ikke skal skje noen form for aktivitet eller behandling i perioden, og at utenlandsoppholdet ikke hindrer Arbeids- og velferdsetatens oppfølging og kontroll.</i></p> <p><i>Når et medlem som arbeider i utlandet, har rett til sykepenger fra trygden, utbetaler arbeidsgiveren sykepengene og får refusjon fra trygden.</i></p>
<b>Bakgrunn for forslaget</b>	<p>I 2016 ble det innvilget 28 788 søknader om å beholde sykepenger under opphold i utlandet og det ble gitt avslag på 2133 søknader. Til sammen ble det sendt ut totalt 30 921 vedtak på søknader om å beholde sykepenger under opphold i utlandet. Det å beholde sykepenger under opphold i utlandet er i dag en skjønnsvurdering, og det må tas stilling til hva som skal regnes som en begrenset periode. Søknadsprosessen er lik enten det søkes om for et kort opphold i utlandet over noen dager, eller et lengre opphold på flere måneder.</p> <p>Gjennom denne lovendringen ønsker vi å fjerne rommet for skjønn, og avgrense retten til sykepenger under opphold i utlandet til totalt fire uker for de siste tolv månedene. Denne endringen vil forenkle kriteriene som må vurderes i hvert tilfelle og legge til rette for automatisering av saksbehandlingen. Dette forslaget er også i tråd med endringer som er vedtatt for utenlandsopphold mens man mottar arbeidsavklaringspenger.</p>

**Dagens kilde:**

Søknad fra bruker, som må vurderes individuelt.

**Ønsket kilde:**

Forenklet digital søknad, som kan behandles automatisk.

**Utredning av forslaget:**

Tidligere har det vært krav om legeerklæring når det fremsettes krav om sykepenger under utenlandsopphold. Det har imidlertid blitt gjort en del forenklinger av ordningen for å søke om å beholde sykepenger under utenlandsopphold. Den sykmeldte må selv bekrefte at oppholdet ikke er til hinder for oppfølging og behandling fra arbeidsgiver og sykmelder. NAV må vurdere om det behov for oppfølging fra NAV, og fatter vedtak om at bruker kan beholde sykepenger under opphold i utlandet ut fra disse opplysningene.

Det er i dag praktisert slik at et opphold på ca. fire uker er å regne som «et begrenset tidsrom». Men ut fra rettspraksis er det ikke mulig å standardisere hva som ligger i begrepet «begrenset periode». Trygderetten har vært klar på at det må en individuell vurdering til i hvert enkelt tilfelle.

Foreslått lovendring vil for bruker medføre at det blir et forutsigbart regelverk, og for NAV vil det være mulig å automatisere saksbehandlingen med nye digitale løsninger. Man kan for eksempel se for seg en løsning der både bruker og NAV har tilgang til en kalender med opplysninger om oppfølging og behandling, samt at det føres en automatisk telling av antallet dager hvor bruker oppholder seg i utlandet med utbetaling av sykepenger. På bakgrunn av dette kan bruker legge inn elektronisk søknad om å beholde sykepenger under opphold i utlandet og NAV kan gi automatisk svar på bakgrunn av opplysninger i systemet.

For NAV vil den foreslåtte endringen gi en betydelig besparelse i saksbehandlingstid på denne type saker. Til sammen ble det i 2016 sendt ut totalt 30 921 vedtak på søknader om å beholde sykepenger under opphold i utlandet, og for hver av disse foreligger det en skjønnsvurdering. En forenkling av søknads- og vedtaksprosessen, hvor det ikke er behov for skjønn, vil være en vesentlig tidsbesparelse for saksbehandler. Det vil også gjøre det lettere for kontaktsenteret å veilede ved henvendelser knyttet til opphold i utlandet, da regelverket vil gi mer tydelige føringer enn i dag. Nedenfor følger et eksempel på gevinstberegning, med utgangspunkt i dagens saksmengde og med forutsetning om at det blir laget en automatisk løsning for telling av dager/uker:

Innsparinger / gevinster for saksbehandling i NAV			Antall saker			Beregningsgrunnlag		Gevinster, 2016-kroner		
Gjelder	Arbeidsprosess	Gevinsteier	Lav	Medium	Høy	Tidsgevinst per sak (timer)	Pris per time	Lav	Medium	Høy

Forslaget til endring harmoniserer for øvrig med nytt regelverk for å motta arbeidsavklaringspenger under utenlandsopphold, som fremgår av Prop. 74 L.

<b>Fordeler:</b>	Tydelig og forutsigbart regelverk. Brukerne vet hva de kan forvente å få godkjent av utenlandsopphold. Mulig å effektivisere og automatisere. Sikrer lik behandling av alle saker.
<b>Ulemper:</b>	Noen brukere vil kunne oppleve det som en innskrenkning av dagens regelverk.

Vurderingskriterier:	Ja/nei	Vurdering
Økt mulighet for automatisering	Ja	Ikke lenger en skjønnsvurdering.
Effektivisering for saksbehandler/veileder	Ja	For 2016 ble det sendt ut cirka 30 000 vedtak om sykepenger under opphold i utlandet, og for hvert av disse foreligger det en skjønnsvurdering. En forenkling av søknads- og vedtaksprosessen, hvor det ikke er behov for skjønn vil være en vesentlig tidsbesparelse for saksbehandler.
Bedre brukeropplevelse	Ja	Et tydelig og forutsigbart regelverk.
Provenynøytralt	Ja	

#### Anbefaling og begrunnelse:

Det anbefales å avgrense rett til sykepenger under opphold i utlandet til totalt fire uker for de siste tolv måneder, og at bestemmelsen i § 8-9 endres til:

*«§ 8-9. Opphold i Norge eller i utlandet*

*Det er et vilkår for rett til sykepenger at medlemmet oppholder seg i Norge.*

*Likevel ytes det sykepenger i utlandet til*

*a) en person som er medlem etter § 2-5, 2-6 eller 2-8,*

*b) et medlem som er innlagt i helseinstitusjon for norsk offentlig regning, eller som får oppholdet dekket etter avtale med et annet land om trygd.*

*Etter søknad kan et medlem også ellers få sykepenger under opphold i utlandet i inntil fire uker i løpet av de siste tolv månedene. Det er en forutsetning at det er avklart med arbeidsgiver og sykmelder at det ikke skal skje noen form for aktivitet eller behandling i perioden, og at utenlandsoppholdet ikke hindrer Arbeids- og velferdsetatens oppfølging og kontroll.*

*Når et medlem som arbeider i utlandet, har rett til sykepenger fra trygden, utbetaler arbeidsgiveren sykepengene og får refusjon fra trygden.»*

<p><b>Hjemmel:</b></p>	<p>Folketrygdløven § 8-18 annet ledd</p>
	<p><b>§ 8-18. Sykepenger fra arbeidsgiveren</b>  <i>For å få rett til sykepenger fra arbeidsgiveren må arbeidstakeren ha vært ansatt hos arbeidsgiveren i minst fire uker (opptjeningstid). Fravær uten gyldig grunn regnes ikke med i opptjeningstiden.</i></p> <p><u><i>Dersom arbeidstakeren slutter i arbeidet, men igjen begynner å arbeide hos den samme arbeidsgiveren innen to uker, regnes det tidligere arbeidsforholdet med når opptjeningstiden skal beregnes.</i></u></p> <p><i>Sykepenger fra arbeidsgiveren ytes tidligst fra og med den dag arbeidstakeren har gitt melding om arbeidsuførheten til arbeidsgiveren, såfremt det har vært mulig for arbeidstakeren å gi slik melding. Plikten til å gi melding gjelder også når det foreligger legeerklæring. Retten til sykepenger faller bort dersom arbeidsgiveren skal betale sykepenger på grunnlag av legeerklæring (§ 8-7), og legeerklæringen ikke er sendt til arbeidsgiveren innen 14 dager etter at arbeidsgiveren kan kreve slik erklæring.</i></p> <p><i>Sykepenger fra arbeidsgiveren ytes bare for dager som det skulle ha vært utbetalt lønn for.</i></p> <p><i>Arbeidstakerens rett til sykepenger fra arbeidsgiveren faller bort når arbeidsforholdet opphører, dersom tidspunktet for opphøret var fastsatt før arbeidsuførheten oppstod.</i></p>
<p><b>Forslag til endring:</b></p>	<p>Harmonisere § 8-18 annet ledd med § 8-15 annet ledd, slik at periode som skaper avbrudd i arbeidsforholdet i disse to bestemmelsene blir like.</p> <p>Forslag til ny lovtekst:</p> <p><b>§ 8-18. Sykepenger fra arbeidsgiveren</b>  <i>For å få rett til sykepenger fra arbeidsgiveren må arbeidstakeren ha vært ansatt hos arbeidsgiveren i minst fire uker (opptjeningstid). Fravær uten gyldig grunn regnes ikke med i opptjeningstiden.</i></p> <p><i>Dersom arbeidstakeren slutter i arbeidet, men igjen begynner å arbeide hos den samme arbeidsgiveren <b>innen 15 dager</b>, regnes det tidligere arbeidsforholdet med når opptjeningstiden skal beregnes.</i></p> <p><i>Sykepenger fra arbeidsgiveren ytes tidligst fra og med den dag arbeidstakeren har gitt melding om arbeidsuførheten til arbeidsgiveren, såfremt det har vært mulig for arbeidstakeren å gi slik melding. Plikten til å gi melding gjelder også når det foreligger legeerklæring. Retten til sykepenger faller bort dersom arbeidsgiveren skal betale sykepenger på grunnlag av legeerklæring (§ 8-7), og legeerklæringen ikke er sendt til arbeidsgiveren innen 14 dager etter at arbeidsgiveren kan kreve slik erklæring.</i></p> <p><i>Sykepenger fra arbeidsgiveren ytes bare for dager som det skulle ha vært utbetalt lønn for.</i></p> <p><i>Arbeidstakerens rett til sykepenger fra arbeidsgiveren faller bort når arbeidsforholdet opphører, dersom tidspunktet for opphøret var fastsatt før arbeidsuførheten oppstod.</i></p>
<p><b>Bakgrunn for forslaget</b></p>	<p>Det er en ulogisk forskjell mellom avbrudd i arbeidsforhold etter § 8-15 annet ledd (hvor det står «mer enn 14 dager») og § 8-18 annet ledd (hvor det står «innen to uker»). Det bør være samsvar i hvordan perioden for avbrudd beregnes for rett til sykepenger som arbeidstaker fra NAV og rett til sykepenger som arbeidstaker fra arbeidsgiver. En slik harmonisering av regelverket vil gjøre det enklere for brukere og arbeidsgivere å forstå egne rettigheter og plikter.</p>

**Dagens kilde:**

Opplysninger fra bruker og arbeidsgiver.

**Ønsket kilde:**

A-melding og eventuelt andre elektroniske inntektsopplysninger fra arbeidsgiver.

**Utredning av forslaget:**

Folketrygdloven § 8-15 regulerer arbeidstakers rett til sykepenger fra NAV og avbrudd som fører til at man mister en slik rett. Folketrygdloven § 8-18 regulerer retten til sykepenger fra arbeidsgiveren og avbrudd som fører til at man mister en slik rett.

Avbrudd skjer for eksempel når en arbeidstaker avvikler permisjon, har ureglementert fravær fra jobb eller dersom det ikke er avtalt videre vakter (og dette ikke følger en turnus). Ved et slikt avbrudd på mer enn 14 dager, vil man ikke lenger ha rett til sykepenger som arbeidstaker i henhold til folketrygdloven § 8-15 annet ledd:

*«Retten til sykepenger etter dette kapitlet faller bort når arbeidsforholdet midlertidig avbrytes i **mer enn 14 dager**, se likevel § 8-47. Som avbrudd regnes også permisjon. Arbeidsforholdet regnes ikke som avbrutt ved opphold i arbeidet på mer enn 14 dager, dersom arbeidstakeren har en fast turnusordning eller lignende.»*

Men man vil ha rett til sykepenger som arbeidstaker ved et avbrudd på akkurat 14 dager. Med dagens bestemmelse i § 8-18 annet ledd, vil man ved et avbrudd på akkurat 14 dager ikke ha rett til sykepenger fra arbeidsgiveren – men da ha rett til sykepenger fra NAV fra første dag.

Utfordringen ved at det er en slik forskjell mellom beregning av avbrudd etter §§ 8-15 og 8-18 er at det blir en logisk brist i loven, som blir vanskelig for bruker og arbeidsgiver å forstå og vanskelig for NAV å forklare. Det er videre tvilsomt at det har vært lovgivers vilje at det skal gjøres en slik forskjell på arbeidstakere som har hatt et avbrudd i arbeidsforholdet på akkurat 14 dager.

Dagens bestemmelse i folketrygdloven § 8-18 stammer fra LOV-1966-06-17-12 § 3-6. Innen 14 dager ser ut til å henge igjen fra da opptjeningstiden var på to uker og arbeidsgiverperioden var 14 dager, og ny arbeidsgiverperiode ikke skulle regnes ved fravær innen 14 dager. Nå er opptjeningstiden på fire uker og arbeidsgiverperioden 16 dager. Det er dermed ikke lenger noen grunn til «innen 14 dager».

Problemet med forskjellen i bestemmelsene i §§ 8-15 og 8-18 oppstår når det er opphold i arbeidet på akkurat 14 dager. Det kan være i tilfeller der en arbeidstaker avvikler permisjon i 14 dager eller har ureglementert fravær (skoft) i 14 dager. I slike tilfeller vil arbeidsforholdet trygderettslig bestå etter § 8-15, slik at man vil ha rett til sykepenger som arbeidstaker fra NAV, men arbeidsforholdet vil ikke bestå i forhold til opptjening av rett til sykepenger i en arbeidsgiverperiode fra arbeidsgiver etter § 8-18. Dette utgjør en logisk brist, som er vanskelig å forstå for både arbeidstaker og arbeidsgiver. Det antas at det ikke er mange som er klar over dette, og at det blir praktisert forskjellig blant arbeidsgivere.

I tilfeller der en arbeidstaker ikke har avtalt videre vakter, har Ankenemnda for sykepenger i arbeidsgiverperioden utarbeidet en presumsjonsregel, som går ut på at dersom arbeidstakeren har arbeidet uten opphold på mer enn 14 dager i tre måneder før sykmeldingstidspunktet (og heller ikke avsluttet arbeidsforholdet på annen måte), ha en presumsjon for videre arbeid. Arbeidstakeren vil dermed ha rett til sykepenger fra arbeidsgiveren i en arbeidsgiverperiode ut fra et gjennomsnitt av tidligere arbeid. Arbeidstakeren vil også ha en videre rett til sykepenger som arbeidstaker fra NAV.

Ankenemnda har i fast praksis de senere årene tolket presumsjonsregelen, dvs. arbeid de siste tre måneder uten avbrudd = videre arbeid, på en slik måte at det ved opphold på akkurat 14 dager ikke skjer et avbrudd i



opptjening til presumsjon for videre arbeid. Se kjennelsene i AN-2012-117, AN-2012-129, AN-2013-197 og AN-2015-181. I tilfeller ved opphold på akkurat 14 dager, har nemnda ansett formulering i § 8-15 for å være styrende. Det vil si at der det er et opphold på akkurat 14 dager (og dermed tvilsomt «innen 14 dager») regner Ankenemnda med tidligere arbeid ved beregning av om arbeidstakeren kommer inn under presumsjonsregelen. Denne praksisen går langt i å tolke § 8-18 i lys av § 8-15, slik at ordlyden burde være «innen 15 dager».

I veiledningen til a-meldingen punkt 5.20.1 står det: «Permisjoner skal oppgis dersom en inntektsmottaker har hel eller delvis permisjon fra sitt arbeidsforhold utover 14 dager. Kortere permisjoner kan også rapporteres inn, men det er ikke et krav om at disse skal rapporteres.» Det vil si at NAV kun kan legge til grunn at opplysninger om permisjoner utover 14 dager er innrapportert gjennom a-meldingen. Permisjoner på akkurat 14 dager, som ikke vil føre til avbrudd etter § 8-15, men som vil medføre brudd i opptjening etter dagens § 8-18, vil det ikke kunne legges til grunn går frem av opplysninger fra a-ordningen. Dersom § 8-18 endres til «innen 15 dager», vil opplysninger fra a-meldingen også her kunne være avgjørende. På denne måten vil det lettere kunne automatiseres.

Endring av loven vil gjøre det enklere og mer logisk for alle parter, følge opp praksis fra Ankenemnda for sykepenges i arbeidsgiverperioden, og gjøre det enklere å automatisere.

<b>Fordeler:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- En slik lovendring vil hindre at det er forskjellig avbruddsregler for arbeidsforhold, ved en vurdering av rett til sykepenges fra NAV og rett til sykepenges fra arbeidsgiver i en arbeidsgiverperiode.</li> <li>- Endringen vil rette opp i et ulogisk system.</li> <li>- Det vil bli bedre for brukere, som vil kunne ha rett til sykepenges i tilfeller ved opphold på nøyaktig 14 dager. Men dette er slik bestemmelsen blir tolket av Ankenemnda.</li> <li>- Reglene blir lettere å forstå, både for bruker og arbeidsgiver.</li> <li>- Det vil bli lettere å automatisere uten at det etterspørres mer enn i dag.</li> </ul>
<b>Ulemper:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Arbeidsgivere kan i visse tilfeller få en større byrde. Men dette er en minimal forskjell, og Ankenemnda tolker allerede bestemmelsen slik at opphold på akkurat 14 dager ikke fører til avbrudd i opptjening i forbindelse med presumsjonsregelen.</li> </ul>

Vurderingskriterier:	Ja/nei	Vurdering
Økt mulighet for automatisering	Ja	I hovedsak samme regler, men enklere å lage automatiske løsninger av.
Effektivisering for saksbehandler/veileder	Ja	Enklere å vurdere arbeidsgiveransvaret, samt å forstå sammenhengen i regelverket og veilede korrekt.
Bedre brukeropplevelse	Ja	Enklere å forstå reglene for bruker og arbeidsgiver.
Provenynøytralt	Ja, praktisk talt.	Arbeidsgivere vil i noen veldig få tilfeller måtte betale sykepenges i en arbeidsgiverperiode, og brukere vil i samme tilfeller få som arbeidstaker av NAV. Men det er allerede slik etter Ankenemndspraksis.

## Anbefaling og begrunnelse:

Vi anbefaler å endre bestemmelsen i folketrygdloven § 8-18 fra «innen to uker» til «innen 15 dager» for å harmonisere § 8-18 annet ledd med § 8-15 annet ledd, slik at periode som skaper avbrudd i arbeidsforholdet i disse to bestemmelsene blir like. Dette for å gjøre det enklere og mer logisk for alle parter, følge opp praksis fra Ankenemnda for sykepenger i arbeidsgiverperioden, og gjøre det enklere å automatisere.

Forslag til ny lovtekst:

### *§ 8-18. Sykepenger fra arbeidsgiveren*

*For å få rett til sykepenger fra arbeidsgiveren må arbeidstakeren ha vært ansatt hos arbeidsgiveren i minst fire uker (opptjeningstid). Fravær uten gyldig grunn regnes ikke med i opptjeningstiden.*

*Dersom arbeidstakeren slutter i arbeidet, men igjen begynner å arbeide hos den samme arbeidsgiveren **innen 15 dager**, regnes det tidligere arbeidsforholdet med når opptjeningstiden skal beregnes.*

*Sykepenger fra arbeidsgiveren ytes tidligst fra og med den dag arbeidstakeren har gitt melding om arbeidsuførheten til arbeidsgiveren, såfremt det har vært mulig for arbeidstakeren å gi slik melding. Plikten til å gi melding gjelder også når det foreligger legeerklæring. Retten til sykepenger faller bort dersom arbeidsgiveren skal betale sykepenger på grunnlag av legeerklæring (§ 8-7), og legeerklæringen ikke er sendt til arbeidsgiveren innen 14 dager etter at arbeidsgiveren kan kreve slik erklæring.*

*Sykepenger fra arbeidsgiveren ytes bare for dager som det skulle ha vært utbetalt lønn for.*

*Arbeidstakerens rett til sykepenger fra arbeidsgiveren faller bort når arbeidsforholdet opphører, dersom tidspunktet for opphøret var fastsatt før arbeidsuførheten oppstod.*

<p><b>Hjemmel:</b></p>	<p>Folketrygdloven § 8-47 sjette ledd, første punktum</p>
	<p><b>§ 8-47. Yrkesaktive medlemmer som midlertidig har vært ute av inntektsgivende arbeid</b>  Denne paragrafen gjelder for yrkesaktive medlemmer som på sykmeldingstidspunktet midlertidig har vært ute av inntektsgivende arbeid i mindre enn en måned, og som</p> <p>a) fremdeles er ute av inntektsgivende arbeid, eller  b) er i arbeid uten å fylle vilkåret i § 8-2 om fire ukers opptjeningstid.</p> <p>Likestilt med arbeid etter første ledd er tidsrom da medlemmet mottar en ytelse til livsopphold etter kapitlene 4, 8, 9 eller 14.</p> <p>Likestilt med arbeid etter første ledd er også tidsrom</p> <p>a) da medlemmet utfører militærtjeneste,  b) da en sjømann i utenriksfart avspaserer opparbeidet fritid,  c) da medlemmet har lovbestemt ferie,  d) da medlemmet har lovbestemt permisjon etter arbeidsmiljøloven §§ 12-1 til 12-5 dersom vedkommende har avtale om å gjenoppta arbeidet etter permisjonen.</p> <p>Dersom et medlem mottar eller har mottatt sluttvederlag eller etterlønn i forbindelse med opphør av et arbeidsforhold, utvides fristen i første ledd til seks måneder. Ved utdanningspermisjon fra et arbeidsforhold i opptil ett år utvides fristen i første ledd til tolv måneder dersom utdanningen må avbrytes på grunn av sykdom. (637)</p> <p>Det er et vilkår for rett til sykepenger etter denne paragrafen at medlemmet kan godtgjøre inntektstap og har et sykepeng grunnlag som minst svarer til grunnbeløpet.</p> <p><u>Sykepengene ytes fra 15. dag etter sykmeldingstidspunktet.</u> Sykepengene utgjør 65 prosent av sykepengegrunnelaget. For personer som fyller vilkårene i første ledd bokstav b, utgjør sykepengene likevel 100 prosent av sykepengegrunnelaget. Grunnelaget fastsettes etter den pensjonsgivende årsinntekten på samme måte som for selvstendig næringsdrivende, se § 8-35.</p> <p>Medlemmet blir regnet som arbeidsufør tidligst fra det tidspunktet han eller hun søkte lege (sykmeldingstidspunktet). Det kan gjøres unntak fra denne bestemmelsen dersom medlemmet har vært forhindret fra å søke lege og det er godtgjort at han eller hun har vært arbeidsufør fra et tidligere tidspunkt.</p> <p>Denne paragrafen gjelder ikke for medlemmer som har rett til sykepenger etter andre bestemmelser i dette kapitlet.</p>
<p><b>Forslag til endring:</b></p>	<p>Endre lovteksten slik at sykepenger til særgruppen «inaktive» ytes fra 17.dag etter sykmeldingstidspunktet.</p> <p>Forslag til ny lovtekst:</p> <p><b>§ 8-47. Yrkesaktive medlemmer som midlertidig har vært ute av inntektsgivende arbeid</b>  Denne paragrafen gjelder for yrkesaktive medlemmer som på sykmeldingstidspunktet midlertidig har vært ute av inntektsgivende arbeid i mindre enn en måned, og som</p> <p>a) fremdeles er ute av inntektsgivende arbeid, eller  b) er i arbeid uten å fylle vilkåret i § 8-2 om fire ukers opptjeningstid.</p> <p>Likestilt med arbeid etter første ledd er tidsrom da medlemmet mottar en ytelse til livsopphold etter kapitlene 4, 8, 9 eller 14.</p> <p>Likestilt med arbeid etter første ledd er også tidsrom</p> <p>a) da medlemmet utfører militærtjeneste,</p>

	<p>b) da en sjømann i utenriksfart avspaserer opparbeidet fritid,  c) da medlemmet har lovbestemt ferie,  d) da medlemmet har lovbestemt permisjon etter arbeidsmiljøloven §§ 12-1 til 12-5 dersom vedkommende har avtale om å gjenoppta arbeidet etter permisjonen.</p> <p>Dersom et medlem mottar eller har mottatt sluttvederlag eller etterlønn i forbindelse med opphør av et arbeidsforhold, utvides fristen i første ledd til seks måneder. Ved utdanningspermisjon fra et arbeidsforhold i opptil ett år utvides fristen i første ledd til tolv måneder dersom utdanningen må avbrytes på grunn av sykdom. (637)</p> <p>Det er et vilkår for rett til sykepenger etter denne paragrafen at medlemmet kan godtgjøre inntektstap og har et sykepengegrunnlag som minst svarer til grunnbeløpet.</p> <p>Sykepengene ytes fra <b>17.</b> dag etter sykmeldingstidspunktet. Sykepengene utgjør 65 prosent av sykepengegrunnlaget. For personer som fyller vilkårene i første ledd bokstav b, utgjør sykepengene likevel 100 prosent av sykepengegrunnlaget. Grunnlaget fastsettes etter den pensjonsgivende årsinntekten på samme måte som for selvstendig næringsdrivende, se § 8-35.</p> <p>Medlemmet blir regnet som arbeidsufør tidligst fra det tidspunktet han eller hun søkte lege (sykmeldingstidspunktet). Det kan gjøres unntak fra denne bestemmelsen dersom medlemmet har vært forhindret fra å søke lege og det er godtgjort at han eller hun har vært arbeidsufør fra et tidligere tidspunkt.</p> <p>Denne paragrafen gjelder ikke for medlemmer som har rett til sykepenger etter andre bestemmelser i dette kapitlet.</p>
<b>Bakgrunn for forslaget</b>	Forslaget vil innebære en harmonisering av regelverket.

<b>Dagens kilde:</b> Infotrygd
<b>Ønsket kilde:</b> Infotrygd

<p><b>Utredning av forslaget:</b></p> <p>Sykepenger etter § 8-47, til denne gruppen som midlertidig er uten arbeid, gis fra 15. dag. Dette har antageligvis sammenheng med at arbeidsgiverperioden tidligere var på to uker. Denne ble økt til 16 kalenderdager 1. april 1998. Vi foreslår derfor at sykepenger etter denne bestemmelsen gis fra 17. dag.</p> <p>Endringen vil innebære en harmonisering av regelverket i kapittel 8. Retten til sykepenger fra folketrygden foreligger som hovedregel etter utløpet av arbeidsgiverperioden på 16 dager jf. § 8-17. Frilansere og selvstendig næringsdrivende får også rett til sykepenger fra folketrygden fra 17. fraværsgang jf. §§ 8-34 og 8-38. Frilansere og selvstendig næringsdrivende kan tegne frivillig forsikring for de første 16 sykefraværsgangene jf. §§ 8-36 og 8-39. Det vil gi en bedre sammenheng i regelverket dersom sykepenger etter § 8-47 også gis fra 17. dag.</p> <p>For sykmeldte som faller inn under bestemmelsen enten som midlertidig uten arbeid eller som er i arbeid uten å fylle vilkåret om fire ukers opptjeningstid vil en endring av første utbetalingsdag fra 15. til 17. dag innebære at ventetiden for å få sykepenger utvides med to dager. Dette kan oppleves som en ulempe for den sykmeldte. Det totale antall mulige sykepengedager vil imidlertid ikke endres.</p> <p>I 2015 og 2016 fikk hhv ca. 2700 og 3200 sykmeldte (ekskl. frilansere) utbetalt sykepenger etter denne</p>
--

bestemmelsen. Vi har ikke nøyaktige tall på hvor mange dager det er utbetalt i hvert tilfelle.

I tilfeller der den sykmeldte ikke går til maksdato, vil endringen kunne medføre en besparelse på stønadsbudsjettet. NAV vil her utbetale sykepenger i to færre dager enn etter dagens regelverk.

Dekningsgraden på sykepenger for selvstendig næringsdrivende økes fra 65 prosent til 75 prosent fra 1. oktober 2017. Det foreslås ingen endring i § 8-47 som følge av dette. Vi mener at sykepengene etter § 8-47 fortsatt bør utgjøre 65 % av sykepengegrunnlaget. Brukere som er midlertidig ute av inntektsgivende arbeid, er ikke sammenlignbare med selvstendig næringsdrivende. Dersom disse brukerne ikke hadde hatt rett til sykepenger, ville dagpenger ha vært alternativet. Det er derfor mer nærliggende at disse får en ytelse som er nærmere dagpenger.

<b>Fordeler:</b>	Harmonisering.
<b>Ulemper:</b>	Retten til sykepenger vil inntre to dager senere. Vil kunne oppleves som en ulempe for bruker.

<b>Vurderingskriterier:</b>	<b>Ja/nei</b>	<b>Vurdering</b>
Økt mulighet for automatisering	Ja	Funksjonaliteten for telling vil være lik som de øvrige tilfellene det utbetales etter 17. dag.
Effektivisering for saksbehandler/veileder	Ja	Endringen vil bidra til mer samsvar i regelverket.
Bedre brukeropplevelse	Nei	Retten til sykepenger vil inntre to dager senere enn etter dagens regelverk.
Provenynøytralt	Nei	Vil kunne innebære en besparelse på stønadsbudsjettet.

#### **Anbefaling og begrunnelse:**

Direktoratet anbefaler at § 8-47 sjettede ledd endres slik at sykepenger ytes fra 17.dag etter sykmeldingstidspunktet, for å harmonisere regelverket.

Forslag til ny lovtekst:

#### **§ 8-47. Yrkesaktive medlemmer som midlertidig har vært ute av inntektsgivende arbeid**

*Denne paragrafen gjelder for yrkesaktive medlemmer som på sykmeldingstidspunktet midlertidig har vært ute av inntektsgivende arbeid i mindre enn en måned, og som*

- a) fremdeles er ute av inntektsgivende arbeid, eller*
- b) er i arbeid uten å fylle vilkåret i § 8-2 om fire ukers opptjeningstid.*

*Likestilt med arbeid etter første ledd er tidsrom da medlemmet mottar en ytelse til livsopphold etter kapitlene 4, 8, 9 eller 14.*

*Likestilt med arbeid etter første ledd er også tidsrom*

- a) da medlemmet utfører militærtjeneste,*
- b) da en sjømann i utenriksfart avspaserer opparbeidet fritid,*
- c) da medlemmet har lovbestemt ferie,*
- d) da medlemmet har lovbestemt permisjon etter arbeidsmiljøloven §§ 12-1 til 12-5 dersom vedkommende har avtale om å gjenoppta arbeidet etter permisjonen.*

*Dersom et medlem mottar eller har mottatt sluttvederlag eller etterlønn i forbindelse med opphør av et arbeidsforhold, utvides fristen i første ledd til seks måneder. Ved utdanningspermisjon fra et arbeidsforhold i opptil ett år utvides fristen i første ledd til tolv måneder dersom utdanningen må avbrytes på grunn av sykdom. (637)*

*Det er et vilkår for rett til sykepenger etter denne paragrafen at medlemmet kan godtgjøre inntektstap og har et sykepengegrunnlag som minst svarer til grunnbeløpet.*

*Sykepengene ytes fra 17. dag etter sykmeldingstidspunktet. Sykepengene utgjør 65 prosent av sykepengegrunnlaget. For personer som fyller vilkårene i første ledd bokstav b, utgjør sykepengene likevel 100 prosent av sykepengegrunnlaget. Grunnlaget fastsettes etter den pensjonsgivende årsinntekten på samme måte som for selvstendig næringsdrivende, se § 8-35.*

*Medlemmet blir regnet som arbeidsufør tidligst fra det tidspunktet han eller hun søkte lege (sykmeldingstidspunktet). Det kan gjøres unntak fra denne bestemmelsen dersom medlemmet har vært forhindret fra å søke lege og det er godtgjort at han eller hun har vært arbeidsufør fra et tidligere tidspunkt.*

*Denne paragrafen gjelder ikke for medlemmer som har rett til sykepenger etter andre bestemmelser i dette kapitlet.*

<p><b>Hjemmel:</b></p>	<p>Folketrygdloven §§ 8-48 og 11-27</p>
	<p><b>§ 8-48. Forholdet mellom sykepenger og andre folketrygdytelser</b>  <i>Bestemmelser om forholdet mellom sykepenger på den ene siden og dagpenger under arbeidsløshet, uføretrygd, alderspensjon og avtalefestet pensjon på den andre siden står i §§ 8-49 til 8-52.</i></p> <p><i>Den som samtidig fyller vilkårene for sykepenger og for arbeidsavklaringspenger, har rett til den høyeste av ytelsene, jf. § 11-23</i></p> <p><b>§ 11-27. Forholdet til andre fulle ytelser fra folketrygden.</b> (Gjeldende fra 01.01.2018)  <i>Dersom et medlem har rett til arbeidsavklaringspenger og samtidig fyller vilkårene for å få en annen folketrygdytelse som skal dekke det samme inntektstapet i det samme tidsrommet, kan han eller hun velge ytelse.</i></p> <p><i>Fulle sykepenger og fulle svangerskapspenger av deltidsstilling anses som en redusert ytelse etter § 11-28. Foreldrepenger etter § 14-9 anses som en full ytelse.</i></p> <p><i>Arbeidsavklaringspengene faller ikke bort dersom medlemmet tar ut alderspensjon etter kapitlene 19 og 20. Når medlemmet får barnpensjon etter kapittel 18, reduseres arbeidsavklaringspengene med samme beløp.</i></p>
<p><b>Forslag til endring:</b></p>	<p><u>Alternativ 1:</u></p> <p>Rett til å velge ytelse endres til at sykepengeretten alltid må brukes opp først, slik at bruker, i tilfeller der han/hun oppfyller vilkårene for både sykepenger og arbeidsavklaringspenger, må motta sykepenger til maksdato før bruker går over på arbeidsavklaringspenger.</p> <p>Forslag til ny lovtekst:</p> <p><b>§ 8-48. Forholdet mellom sykepenger og andre folketrygdytelser</b>  <i>Bestemmelser om forholdet mellom sykepenger på den ene siden og dagpenger under arbeidsløshet, uføretrygd, alderspensjon og avtalefestet pensjon på den andre siden står i §§ 8-49 til 8-52.</i></p> <p><i>Den som samtidig fyller vilkårene for sykepenger og for arbeidsavklaringspenger, <b>må først nytte retten til sykepenger fullt ut, jf. § 8-12.</b></i></p> <p><b>§ 11-27. Forholdet til andre fulle ytelser fra folketrygden.</b>  <i>Dersom et medlem har rett til arbeidsavklaringspenger og samtidig fyller vilkårene for å få sykepenger, <b>må medlemmet først nytte retten til sykepenger fullt ut, jf. § 8-48.</b></i></p> <p><i>Fulle sykepenger og fulle svangerskapspenger av deltidsstilling anses som en redusert ytelse etter § 11-28. Foreldrepenger etter § 14-9 anses som en full ytelse.</i></p> <p><i>Arbeidsavklaringspengene faller ikke bort dersom medlemmet tar ut alderspensjon etter kapitlene 19 og 20. Når medlemmet får barnpensjon etter kapittel 18, reduseres arbeidsavklaringspengene med samme beløp.</i></p> <p><u>Alternativ 2:</u></p> <p>Rett til å velge ytelse endres til at sykepengeretten må brukes opp først i tilfeller der sykepengegrunnlaget er minst to ganger folketrygdens grunnbeløp. Dette slik at bruker, i tilfeller der han/hun oppfyller vilkårene for både sykepenger etter minst 2 G og</p>

	<p>arbeidsavklaringspenger, må motta sykepenger til maksdato før bruker går over på arbeidsavklaringspenger.</p> <p>Forslag til ny lovtekst:</p> <p><b>§ 8-48. Forholdet mellom sykepenger og andre folketrygdytelser</b> Bestemmelser om forholdet mellom sykepenger på den ene siden og dagpenger under arbeidsløshet, uføretrygd, alderspensjon og avtalefestet pensjon på den andre siden står i §§ 8-49 til 8-52.</p> <p><i>Den som samtidig fyller vilkårene for sykepenger og for arbeidsavklaringspenger, må først nytte retten til sykepenger fullt ut, jf. § 8-12. Dersom sykepengegrunnlaget ikke utgjør minst to ganger grunnbeløpet, har medlemmet likevel rett til høyeste ytelse.</i></p> <p><b>§ 11-27. Forholdet til andre fulle ytelser fra folketrygden.</b> Dersom et medlem har rett til arbeidsavklaringspenger og samtidig fyller vilkårene for å få sykepenger med et sykepengegrunnlag på minst to ganger grunnbeløpet, må medlemmet først nytte retten til sykepenger fullt ut, jf. § 8-48.</p> <p>Fuller sykepenger og fulle svangerskapspenger av deltidsstilling anses som en redusert ytelse etter § 11-28. Foreldrepenger etter § 14-9 anses som en full ytelse.</p> <p>Arbeidsavklaringspengene faller ikke bort dersom medlemmet tar ut alderspensjon etter kapitlene 19 og 20. Når medlemmet får barnpensjon etter kapittel 18, reduseres arbeidsavklaringspengene med samme beløp.</p>
<p><b>Bakgrunn for forslaget</b></p>	<p>For å kunne automatisere saker der en bruker i utgangspunktet oppfyller vilkårene for både sykepenger og arbeidsavklaringspenger, bør det ikke lenger være mulig å velge ytelse. Dersom man har rett til sykepenger, bør denne retten brukes opp før man skal kunne motta arbeidsavklaringspenger.</p> <p>Dette vil hindre uønsket stønadsshopping.</p> <p>I alternativ 2 har vi lagt opp til at brukere som ikke har et sykepengegrunnlag på minst to ganger folketrygdens grunnbeløp, skal kunne motta arbeidsavklaringspenger. Dette for at brukerne ikke skal komme dårligere ut enn de gjør i dag. I tilfeller med ung ufør-status og eventuelle barnetillegg, vil bruker allikevel komme noe dårligere ut (minstesats på arbeidsavklaringspenger er da 2,44 G). Denne forskjellen blir da marginal for noen få brukere.</p> <p>Alternativ 2 er likere dagens ordning for brukere med lavt sykepengegrunnlag, med unntak av at bruker har rett til høyeste ytelse istedenfor at dette er et valg for bruker.</p>

**Dagens kilde:**

Forespørre bruker om hvilken ytelse han/hun foretrekker.

**Ønsket kilde:**

At det fremgår av loven hvilken ytelse bruker skal ha, dersom han/hun oppfyller vilkårene for både sykepenger og arbeidsavklaringspenger.



### **Utredning av forslaget:**

Ut fra dagens lovverk har en bruker rett til å velge den ytelsen han eller hun foretrekker, dersom brukeren oppfyller vilkårene for både sykepenger og arbeidsavklaringspenger. Dette kan føre til en uheldig stønadshopping. Noen brukere kan velge arbeidsavklaringspenger over sykepenger for å spare på gjenstående sykepengedager og passe på at de på en slik måte kommer raskest mulig tilbake på sykepenger.

Etter dagens bestemmelse i folketrygdloven § 8-48, fremgår det at en bruker som oppfyller vilkårene for både sykepenger og arbeidsavklaringspenger, vil ha rett til høyeste ytelse. Det er videre en henvisning til § 11-23, hvor det fremgår at bruker har rett til å velge ytelse.

I dagens lovtekst er det også henvist til § 11-23, men etter endringene som fremgår av Prop. 74 L, vil henvisningen måtte være § 11-27. Med den foreslåtte endringen, blir ikke dette en problemstilling da det ikke lenger er en slik henvisning.

I praksis blir det oftest avgjørende hva bruker setter frem krav om først. Dette kan være tilfeldig, og dersom bruker skulle ombestemme seg og søke om den andre ytelsen, blir det fort en feilutbetalings sak. NAV bør derfor i slike situasjoner forespørre bruker.

### Alternativ 1:

Med den foreslåtte endringen i alternativ 1 vil bruker som oppfyller vilkårene for både sykepenger og arbeidsavklaringspenger alltid måtte bruke opp retten til sykepenger først. Vi mener det er logisk at dersom en bruker har rett til sykepenger, skal denne brukeren gå inn i et sykepengeløp med den oppfølgingen det innebærer. Vi mener dette vil medføre at noen brukere kommer seg raskere tilbake i jobb, enn dersom de hadde begynt på arbeidsavklaringspenger.

En slik endring som foreslått i alternativ 1 vil gjøre automatisering mulig, også i tilfeller der bruker oppfyller vilkårene for rett til både sykepenger og arbeidsavklaringspenger. Ellers må bruker forespørres hva han/hun ønsker. Her kan loven følges, uten behov for videre undersøkelser, noe som muliggjør automatisering, og mer effektiv behandling av saker for bruker.

En slik endring vil videre medføre at visse feilutbetalinger som skjer i dag, kan unngås. Dersom den ene ytelsen er utbetalt, uten at bruker er forespurt, kan NAV utbetale den andre ytelsen i tillegg. Dette vil da medføre at den allerede utbetalte ytelsen er feilutbetalt.

En slik endring vil også medføre at NAV ikke trenger å bruke tid på regne ut grunnlag på begge ytelsene og avklare hvilken ytelse bruker skal ha. Dette vil også medføre kortere behandlingstid for bruker.

Når bruker må bruke opp retten sin til sykepenger, blir det klarere hvordan bestemmelsen for maksimal stønadstid for sykepenger i § 8-12 er. Det vil ikke lenger være tilfeller der bruker har én dag igjen til maksdato, og så går over på arbeidsavklaringspenger, for på den måten å lettere komme seg tilbake på sykepenger. Ved å motta arbeidsavklaringspenger i tre år, vil da tidligere sykepengehistorikk ikke regnes med, i motsetning til om bruker nådde maksimal stønadstid.

Denne endringen vil hindre at brukere kan shoppe mellom stønadene sykepenger og arbeidsavklaringspenger.

Ved at retten til sykepenger må brukes opp før man eventuelt går over på arbeidsavklaringspenger, vil noen brukere ende opp med en lavere stønad i dag. Dette gjelder for de som har en pensjonsgivende inntekt på mellom minste grunnlag for rett til sykepenger ( $\frac{1}{2}$  G jf. § 8-3 annet ledd) og minimum utbetaling av arbeidsavklaringspenger (2 G, eller 2,44 G for unge uføre, med eventuelle tillegg, jf. § 11-16). Men det er viktig å presisere at det faktiske tapet av pensjonsgivende inntekt brukeren har vil bli dekket fullt ut, i samsvar med formålet til sykepenger.

Dersom det er ønskelig å ivareta dagens rett til arbeidsavklaringspenger for brukere med sykepengegrunnlag på mindre enn 2 G, har vi satt opp et alternativ 2.

## Alternativ 2:

Etter dette alternativet skal brukere som ikke har et sykepengegrunnlag på minst to ganger folketrygdens grunnbeløp, kunne motta arbeidsavklaringspenger. Dette for at brukerne ikke skal komme dårligere ut enn de gjør i dag.

Alternativ 2 er likere dagens ordning for brukere med lavt sykepengegrunnlag, med unntak av at bruker har rett til høyeste ytelse istedenfor at dette er et valg for bruker.

Fordelen med alternativ 2 er at man unngår følgende situasjon som vil kunne oppstå med alternativ 1:

En ung arbeidstaker med en inntekt på over en halv G, men under 2 G, som mottar sykepenger, ender opp med mindre i ytelse enn tilsvarende bruker som ikke har begynt i jobb ennå, og da mottar minstesatsen på arbeidsavklaringspenger.

Ulemper med alternativ 2 er at dette forslaget i langt mindre grad legger til rette for automatisering. I tillegg vil det i tilfeller der bruker har pensjonsgivende inntekt under 2 G, og kun fremsetter krav om sykepenger, fortsatt være risiko for at sykepenger blir feilutbetalt dersom bruker først i ettertid søker om arbeidsavklaringspenger.

<b>Fordeler:</b>	<p>Alternativ 1:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- En slik endring vil gjøre automatisering mulig. Ellers må bruker forespørres hva han/hun har lyst på hver gang personen oppfyller vilkårene til både sykepenger og arbeidsavklaringspenger.</li><li>- Unngå feilutbetalinger. Dersom den ene ytelsen er utbetalt, uten at bruker er forespurt, kan NAV utbetale den andre ytelsen i tillegg. Dette vil da medføre at den allerede utbetalte ytelsen er feilutbetalt.</li><li>- Mer effektiv samhandling internt i NAV, som igjen vil medføre kortere behandlingstid for bruker.</li><li>- Når bruker må bruke opp retten sin, blir det klarere hvordan § 8-12 er.</li><li>- Stønadssopping blir vanskeligere.</li></ul> <p>Alternativ 2:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Brukere med lavt sykepengegrunnlag opprettholder dagens rett til arbeidsavklaringspenger i stedet.</li><li>- Unngå at brukere uten inntekt ender opp med høyere ytelse (minstesats på arbeidsavklaringspenger) enn brukere i lavtlønnet arbeid (sykepenger under 2 G).</li><li>- Unngå at bruker må forespørres hva han/hun har lyst på hver gang personen oppfyller vilkårene til både sykepenger og arbeidsavklaringspenger.</li></ul>
<b>Ulemper:</b>	<p>Alternativ 1:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- En bruker som oppfyller vilkårene for rett til sykepenger etter et veldig lavt grunnlag, vil med dagens regelverk kunne få en høyere ytelse ved å få arbeidsavklaringspenger etter minstesatsen på normalt 2 ganger grunnbeløpet (i visse tilfeller 2,44 ganger grunnbeløpet, med enkelte tillegg).</li></ul> <p>Alternativ 2:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- Mindre mulighet til automatisering enn alternativ 1.</li><li>- Større risiko for feilutbetaling enn alternativ 1 (som med dagens ordning).</li></ul>

Vurderingskriterier ved alternativ 1:	Ja/nei	Vurdering
Økt mulighet for automatisering	Ja	Klart, bruker må ikke lenger forespørres hvilken ytelse han/hun vil ha.
Effektivisering for saksbehandler/veileder	Ja	Saksbehandler trenger ikke lenger undersøke hvilken ytelse bruker foretrekker, og veileder trenger ikke lenger veilede i hvilken ytelse som lønner seg for bruker.

Bedre brukeropplevelse	Ja, men med noen få unntak.	Mer smidig og raskere saksbehandling da bruker ikke trenger å vente på å bli spurt. Vil være med på å hindre feilutbetalinger. Kan i enkelte tilfeller føre til at noen kommer seg raskere tilbake i jobb. Men bruker vil i visse tilfeller ende opp med mindre ytelse dersom han/hun har et lite sykepengegrunnlag, mens arbeidsavklaringspenger har et minimumsnivå.
Provenynøytralt	Ja, som utgangspunkt	Vil ikke utgjøre store endringen, men vil spare inn minimalt på å ikke utbetale «høyeste ytelse». Vil også spare inn ved at feilutbetalinger unngås.

Vurderingskriterier ved alternativ 2:	Ja/nei	Vurdering
Økt mulighet for automatisering	Ja, til en viss grad.	Bruker må ikke lenger forespørres hvilken ytelse han/hun vil ha. Men problematisk med full automatisering for brukere med grunnlag under 2 G.
Effektivisering for saksbehandler/veileder	Ja	Saksbehandler trenger ikke lenger undersøke hvilken ytelse bruker foretrekker, og veileder trenger ikke lenger veilede i hvilken ytelse som lønner seg for bruker.
Bedre brukeropplevelse	Ja, til en viss grad.	Noe raskere saksbehandling da bruker ikke trenger å vente på å bli spurt, men kan fortsatt ta noe tid for brukere med grunnlag under 2 G.
Provenynøytralt	Ja.	Vil ikke utgjøre store endringen fra dagens ordning.

Anbefaling og begrunnelse:
<p>Direktoratet anbefaler å endre bestemmelsene i henhold til alternativ 1, slik at rett til å velge ytelse endres til at sykepengeretten alltid må brukes opp først. På denne måten vil bruker som oppfyller vilkårene for både sykepenger og arbeidsavklaringspenger, måtte motta sykepenger til maksdato før bruker kan gå over på arbeidsavklaringspenger. Dette vil muliggjøre automatisering og hindre stønadshopping, samtidig som intensjonen om inntektssikring er ivaretatt.</p> <p>Forslag til ny lovtekst:</p> <p><b>§ 8-48. Forholdet mellom sykepenger og andre folketrygdytelser</b> Bestemmelser om forholdet mellom sykepenger på den ene siden og dagpenger under arbeidsløshet, uføretrygd, alderspensjon og avtalefestet pensjon på den andre siden står i §§ 8-49 til 8-52.</p> <p><i>Den som samtidig fyller vilkårene for sykepenger og for arbeidsavklaringspenger, må først nytte retten til sykepenger fullt ut, jf. § 8-12.</i></p> <p><b>§ 11-27. Forholdet til andre fulle ytelser fra folketrygden.</b> Dersom et medlem har rett til arbeidsavklaringspenger og samtidig fyller vilkårene for å få sykepenger, må medlemmet først nytte retten til sykepenger fullt ut, jf. § 8-48.</p> <p><i>Fulle sykepenger og fulle svangerskapspenger av deltidsstilling anses som en redusert ytelse etter § 11-28. Foreldrepenger etter § 14-9 anses som en full ytelse.</i></p> <p><i>Arbeidsavklaringspengene faller ikke bort dersom medlemmet tar ut alderspensjon etter kapitlene 19 og 20. Når medlemmet får barnpensjon etter kapittel 18, reduseres arbeidsavklaringspengene med samme beløp.</i></p>

<b>Hjemmel:</b>	Folketrygdløven § 8-53
	<p><b>§ 8-53. Sykepenger under opphold i helseinstitusjon o.l.</b>  <i>Bestemmelsene i denne paragrafen gjelder for medlemmer som er innlagt i en godkjent helseinstitusjon og får fri forpleining av det offentlige.</i></p> <p><i>Bestemmelsene gjelder ikke for medlemmer som forsørger ektefelle eller barn som selv er medlemmer i trygden.</i></p> <p><i>Sykepengene ytes uten reduksjon for innleggelsesmåned og de tre påfølgende månedene. Deretter blir sykepengene redusert med 50 prosent. Sykepengene skal likevel ikke være lavere enn tilsvarende et sykepengegrunnlag på 50 prosent av grunnbeløpet.</i></p> <p><i>Dersom medlemmet etter innleggelsen fortsatt har faste og nødvendige utgifter til bolig o.a., kan det bestemmes at sykepengene ikke skal reduseres, eller at de skal reduseres mindre.</i></p> <p><i>Når institusjonsoppholdet er slutt, ytes det sykepenger etter lovens vanlige bestemmelser fra og med dagen etter utskrivingsdagen. Kommer medlemmet innen tre måneder på nytt i institusjon, ytes det reduserte sykepenger etter denne paragrafen fra og med innleggelsesdagen.</i></p>
<b>Forslag til endring:</b>	Vi foreslår å fjerne bestemmelsen, slik at det ikke lenger har betydning for ytelsen om man er innlagt på helseinstitusjon.
<b>Bakgrunn for forslaget</b>	<p>Denne bestemmelsen er vanskelig å forvalte fordi aktuelle saker må vurderes ved bruk av skjønn. Erfaringer viser at på sykepengeområdet vil man sjelden vedta å redusere ytelsen, da medlemmet oftest har økonomiske forpliktelser som tilsier at ytelsen ikke skal reduseres. Bestemmelsen fremstår lite brukervennlig, da det innhentes mye dokumentasjon som sjelden fører til reduksjon av ytelsen.</p> <p>Opplysningene NAV mottar fra institusjoner om innleggelse og utskrivelser er svært varierende med hensyn til kvalitet og frekvens. Kombinasjonen av at reduksjon av sykepengene er en skjønnsvurdering og variasjonen av opplysninger NAV mottar om institusjonsopphold gir en stor risiko for at bestemmelsen praktiseres tilfeldig og gir ulik saksbehandling, og gjør bestemmelsen utfordrende å automatisere.</p>

**Dagens kilde:**

Register om institusjonsopphold og dokumentasjon fra medlemmet.

**Ønsket kilde:**

Ved fjerning av bestemmelsen er det ikke lenger behov for opplysninger om institusjonsopphold og dokumentasjon fra medlemmet.

**Utredning av forslaget:**

Dersom en bruker som søker eller mottar sykepengene er innlagt i en godkjent helseinstitusjon og får fri forpleining av det offentlige, skal det vurderes om det er grunnlag for å redusere utbetalingen av sykepengene etter bestemmelsen § 8-53.

Bestemmelsen er krevende å forvalte fordi aktuelle saker må vurderes ved bruk av skjønn. Erfaringer viser at på sykepengeområdet vil man sjelden vedta å redusere ytelsen da personen oftest har økonomiske

forpliktelser. I hele perioden fra og med 2014 til og med 2016 ble det på landsbasis foretatt reduksjon i totalt fire saker etter § 8-53. Det er ikke foretatt beregninger på hvor mye dette representerer i kroner. Imidlertid legges det ned arbeidsinnsats i NAV ved vurderinger av aktuelle tilfeller, som i betydelig grad overstiger innsparingen reduksjonen av sykepengene representerer i denne sammenhengen. Til dette kommer at helseinstitusjonene også må rapportere på NAVs skriftlige henvendelser i saker der registrerte opplysninger indikerer at institusjonsoppholdet har vart i 3 måneder.

Det bemerkes også at dagens innsending av opplysninger fra institusjoner om innleggelses og utskrivelser er svært varierende med hensyn til kvalitet og frekvens. Det skjer at et opphold blir registrert hos NAV en tid etter at utskrivelsen har funnet sted, eller at en ikke får informasjon om institusjonsoppholdet overhodet. Dette bidrar til at praktisering av bestemmelsen slår tilfeldig ut. Det er Helsedirektoratet som er informasjonseier av opplysningene om opphold i helseinstitusjon.

Det antas at regelen i dag kun gir marginal innsparing på stønadsbudsjettet. Forslaget til endring vil derfor ikke gi merutgifter i nevneverdig grad. Imidlertid vil det være innsparinger for det offentlige ved reduserte saksbehandlingskostnader, både for NAV og for helseinstitusjonene. Videre vil forenklingen gi redusert kompleksitet i NAVs IT-systemer, og i grensesnitt mellom dem. Dette igjen vil gi en potensiell besparelse ved endringer på IT-programmoduler som berører forhold rundt institusjonsopphold og funksjonalitet for reduksjon.

I rundskrivet til § 8-53 beskrives det hvordan det skal vurderes om sykepengene skal reduseres:

«Hvorvidt sykepengene ikke skal reduseres eller reduseres mindre, må trygdekontoret foreta en skjønnsmessig vurdering av i hvert enkelt tilfelle. Ved avgjørelsen kan det tas hensyn til om vedkommende ellers ikke har tilstrekkelige midler til å dekke sine utgifter eller om det foreligger en økonomisk vanskelig situasjon som skyldes sykdommen. Dersom trygdekontoret ikke finner å kunne yte fulle sykepenger, bør en som alminnelig regel bruke en sats på 75 %. Det er medlemmet selv som må sørge for å gi kontrollerbare opplysninger om inntekter og økonomi for øvrig, og om hvilke nødvendige utgifter det dreier seg om.»

Rundskrivet viser at kreves betydelig dokumentasjon fra medlemmet og hvordan saksbehandler må foreta en skjønnsmessig vurdering i hvert enkelt tilfelle. For NAV er det tidkrevende både å innhente opplysningene og vurdere disse. Det er en stor grad av skjønn i vurderingen av om sykepengene skal reduseres. Dette gir risiko for ulik saksbehandling, og bestemmelsen er uegnet for automatisering. Når vi i tillegg ser at sykepengegrunnlaget reduseres kun i 1-2 saker de siste tre årene, mener vi det gir grunn til å anbefale å fjerne bestemmelsen.

<b>Fordeler:</b>	<p>Dagens ordning legger opp til stor grad av skjønn i vurderingen av om sykepengene skal reduseres. Endringen vil sikre likere saksbehandling og økt rettssikkerhet.</p> <p>Det er ressurskrevende å opprettholde et register med tilstrekkelig kvalitet og innhold om institusjonsopphold, og innhenting av opplysninger i enkeltsaker krever både tid og ressurser fra medlemmet og saksbehandler. Ved å fjerne bestemmelsen er det ikke lenger behov for å innhente disse opplysningene som gir en bedre brukeropplevelse og sikrer mer effektiv saksbehandling.</p>
<b>Ulemper:</b>	<p>Mer utgifter i de sakene som ikke blir redusert, men disse kostnadene må ses i sammenheng innsparingene som nevnt over.</p>

Vurderingskriterier:	Ja/nei	Vurdering
Økt mulighet for automatisering	Ja	Dagens regelverk er ikke egnet for automatisering. Skjønnsvurdering.
Effektivisering for saksbehandler/veileder	Ja	Ikke behov for å innhente dokumentasjon på utgifter og informasjon om institusjonsopphold.

Bedre brukeropplevelse	Ja	Mindre innhenting av dokumentasjon. Tydelig regelverk som sikrer lik behandling.
Provenynøytralt	Nei	Økte kostnader i de sakene hvor sykepengene ikke blir redusert. Liten betydning da det snakk om svært få saker.

**Anbefaling og begrunnelse:**

Det anbefales å fjerne bestemmelsen, slik at det ikke lenger har betydning om medlemmet er innlagt på helseinstitusjon.

<b>Hjemmel:</b>	Folketrygdloven § 8-54 annet ledd
	<p><b>§ 8-54. Opphold i fengsel</b>  <i>Et medlem som sitter i varetekt, soner straff eller utholder særreaksjon i en av kriminalomsorgens anstalter eller tilsvarende anstalt i utlandet, har ikke rett til sykepenger.</i></p> <p><u>Det ytes likevel sykepenger etter bestemmelsene i dette kapitlet hvis vedkommende arbeider for en arbeidsgiver utenfor anstalten i medhold av straffegjennomføringsloven § 20. Sykepengene reduseres etter bestemmelsene i § 8-53 i loven her. Bestemmelsene om arbeidsgiverperioden i §§ 8-18 og 8-19 gjelder ikke.</u></p> <p><i>Dersom medlemmet er arbeidsufør ved løslatelsen, skal arbeids- og inntektsforholdene på innsettelsestidspunktet legges til grunn. Dette gjelder likevel ikke dersom vedkommende under fengselsoppholdet har hatt arbeids- og inntektsforhold som gir et bedre resultat.</i></p>
<b>Forslag til endring:</b>	<p>Fjerne henvisning til § 8-53 hvis forslaget om å fjerne denne bestemmelsen videreføres.</p> <p>Forslag til ny lovtekst:</p> <p><b>§ 8-54. Opphold i fengsel</b>  <i>Et medlem som sitter i varetekt, soner straff eller utholder særreaksjon i en av kriminalomsorgens anstalter eller tilsvarende anstalt i utlandet, har ikke rett til sykepenger.</i></p> <p><i>Det ytes likevel sykepenger etter bestemmelsene i dette kapitlet hvis vedkommende arbeider for en arbeidsgiver utenfor anstalten i medhold av straffegjennomføringsloven § 20. Bestemmelsene om arbeidsgiverperioden i §§ 8-18 og 8-19 gjelder ikke.</i></p> <p><i>Dersom medlemmet er arbeidsufør ved løslatelsen, skal arbeids- og inntektsforholdene på innsettelsestidspunktet legges til grunn. Dette gjelder likevel ikke dersom vedkommende under fengselsoppholdet har hatt arbeids- og inntektsforhold som gir et bedre resultat.</i></p>
<b>Bakgrunn for forslaget</b>	Endringen i annet ledd må ses i sammenheng med forslag om å fjerne § 8-53.

**Dagens kilde:**

Register om institusjonsopphold og dokumentasjon fra medlemmet.

**Ønsket kilde:**

Ikke behov for opplysninger om utgifter fra medlemmet.

**Utredning av forslaget:**

Straffegjennomføringsloven § 20 sier at kriminalomsorgen kan gi innsatte tillatelse til å delta i arbeid, opplæring, program eller andre tiltak utenfor fengsel. Etter lovbestemte trekk kan arbeidslønnen kreves overført til kriminalomsorgen. Fengselet kan deretter trekke innsatte i arbeidslønnen for oppholdet ved frigang. Innsatte som selv er ansvarlig for innkjøp og tilbereding av egen kost, skal ikke trekkes for dette.

Hvis et medlem arbeider for en arbeidsgiver utenfor anstalten i medhold av straffegjennomføringsloven § 20 kan det ytes sykepenger etter § 8-54. Videre kan sykepengene reduseres etter bestemmelsene i § 8-53.

Dersom § 8-53 fjernes som foreslått, må også § 8-54 annet ledd tilpasses denne endringen. Det foreslås derfor

å fjerne henvisningen til at sykepengene skal reduseres i henhold til § 8-53. Det vises i sin helhet til argumentasjonen i forslaget til å fjerne § 8-53.

I perioden fra og med 2014 til og med 2016 ble ingen saker redusert etter § 8-53 i saker som ble innvilget etter § 8-54.

<b>Fordeler:</b>	Dagens ordning legger opp til stor grad av skjønn i vurderingen av om sykepengene skal reduseres. Endringen vil sikre likere saksbehandling og økt rettssikkerhet.  Det er ressurskrevende å opprettholde et register med tilstrekkelig kvalitet og innhold om institusjonsopphold, og innhenting av opplysninger i enkeltsaker krever både tid og ressurser fra medlemmet og saksbehandler. Ved å fjerne denne vurderingen er det ikke lenger behov for å innhente disse opplysningene. Dette vil gi en bedre brukeropplevelse og sikrer mer effektiv saksbehandling.
<b>Ulemper:</b>	Merutgifter i eventuelle saker som ikke blir redusert, men disse kostnadene må ses i sammenheng innsparingene som nevnt over.

Vurderingskriterier:	Ja/nei	Vurdering
Økt mulighet for automatisering	Ja	Ikke lenger en skjønnsvurdering.
Effektivisering for saksbehandler/veileder	Ja	Mindre innhenting av dokumentasjon.
Bedre brukeropplevelse	Ja	Mindre innhenting av dokumentasjon. Tydelig regelverk som sikrer lik behandling.
Provenynøytralt	Nei	Økte kostnader i de sakene hvor sykepengene ikke blir redusert.

#### Anbefaling og begrunnelse:

Det anbefales på bakgrunn av forslag nr. 6, om å fjerne § 8-53, at § 8-54 annet ledd tilpasses ved å fjerne setningen «-Sykepenger reduseres etter bestemmelsene i § 8-53 i loven her.»

Forslag til ny lovtekst:

«Det ytes likevel sykepenger etter bestemmelsene i dette kapitlet hvis vedkommende arbeider for en arbeidsgiver utenfor anstalten i medhold av straffegjennomføringsloven § 20. Bestemmelsene om arbeidsgiverperiode i §§ 8-18 og 8-19 gjelder ikke».



<b>Hjemmel:</b>	Folketrygdløven § 8-55 første ledd bokstav e
	<p><b>§ 8-55. Sykepenger ved yrkesskade</b>  <i>Til den som er arbeidsufør på grunn av en skade eller sykdom som går inn under kapittel 13, ytes det sykepenger etter følgende særbestemmelser:</i></p> <p>a) <i>Vilkåret i §§ 8-2, 8-18, 8-36 og 8-39 om opptjeningstid gjelder ikke.</i></p> <p>b) <i>Sykepenger ytes minst ut fra det sykepengegrunnlaget vedkommende hadde på skadetidspunktet.</i></p> <p>c) <i>Ved tilbakefall ytes det sykepenger som minst svarer til uføretrygd ved yrkesskade, til en person som mottar eller har mottatt slike ytelser, se § 12-18.</i></p> <p>d) <i>Ved arbeidsuførhet som skyldes yrkesskade medlemmet er påført som militærperson, ytes det også ved tilbakefall sykepenger etter bestemmelsene i § 8-46.</i></p> <p>e) <i>Sykepenger utbetales under opphold utenfor Norge uten hensyn til bestemmelsene i § 8-9.</i></p> <p>f) <i>Sykepenger fra trygden ytes i opptil 248, 250 eller 260 dager uten hensyn til bestemmelsene i § 8-12.</i></p>
<b>Forslag til endring:</b>	<p>Fjerne unntaket yrkesskade har for å beholde rett til sykepenger under opphold i utlandet</p> <p>Forslag til ny lovtekst:</p> <p><b>§ 8-55. Sykepenger ved yrkesskade</b>  <i>Til den som er arbeidsufør på grunn av en skade eller sykdom som går inn under kapittel 13, ytes det sykepenger etter følgende særbestemmelser:</i></p> <p>a) <i>Vilkåret i §§ 8-2, 8-18, 8-36 og 8-39 om opptjeningstid gjelder ikke.</i></p> <p>b) <i>Sykepenger ytes minst ut fra det sykepengegrunnlaget vedkommende hadde på skadetidspunktet.</i></p> <p>c) <i>Ved tilbakefall ytes det sykepenger som minst svarer til uføretrygd ved yrkesskade, til en person som mottar eller har mottatt slike ytelser, se § 12-18.</i></p> <p>d) <i>Ved arbeidsuførhet som skyldes yrkesskade medlemmet er påført som militærperson, ytes det også ved tilbakefall sykepenger etter bestemmelsene i § 8-46.</i></p> <p>e) <i>Sykepenger fra trygden ytes i opptil 248, 250 eller 260 dager uten hensyn til bestemmelsene i § 8-12.</i></p>
<b>Bakgrunn for forslaget</b>	Vi mener at det ikke bør være unntak fra § 8-9 ved yrkesskade. Disse medlemmene bør være underlagt samme sykefraværsoppfølging som andre sykmeldte.

<b>Dagens kilde:</b>	Ikke relevant.
<b>Ønsket kilde:</b>	Ikke relevant.

<b>Utredning av forslaget:</b>	<p>Ved arbeidsuførhet som følge av en yrkesskade som går inn under kapittel 13, har medlemmet rett til sykepenger etter de vanlige bestemmelsene i kapittel 8 og etter noen særbestemmelser i § 8-55. Disse særbestemmelsene sikrer at medlemmer med yrkesskade har et sterkere vern. Vi mener at flere av disse særbestemmelsene er viktige for de med yrkesskade fordi det er forhold som blir påvirket av at medlemmet har en yrkesskade. Derimot mener vi at særbestemmelsen i bokstav e om at det skal ytes sykepenger under utenlandsopphold skiller seg fra de andre særbestemmelsene på dette punktet.</p>
--------------------------------	--

Bestemmelsen er en videreføring av tilsvarende regel i gammel lov. Vi kan ikke se at det er noe særskilt begrunnelse for hvorfor kravet om opphold i Norge, ikke skal gjelde ved yrkesskade.

Vi mener at også brukere med yrkesskade bør være underlagt den samme sykefraværsoppfølgingen som øvrige sykmeldte. At bruker oppholder seg i Norge er en forutsetning for sykefraværsoppfølging. Det er grunn til å tro at behovet for oppfølging kan være særlig stort ved yrkesskade dersom yrkesskaden har medført at bruker må bytte yrke.

Ved at også medlemmer med yrkesskade følger ordinær sykefraværsoppfølging, vil NAV lettere kunne gi oppfølging slik at medlemmet raskere kan komme tilbake i jobb. I tillegg vil det være enklere å lage en automatisert løsning, uten funksjonalitet for unntak.

<b>Fordeler:</b>	Effektiv oppfølging fra NAV og arbeidsgiver.
<b>Ulemper:</b>	Strengere krav (bruker må oppholde seg i Norge for å ha rett til sykepenger og må søke om å få beholde sykepenger ved opphold i utlandet).

Vurderingskriterier:	Ja/nei	Vurdering
Økt mulighet for automatisering	Ja	Ikke behov for funksjonalitet for unntak for denne gruppen.
Effektivisering for saksbehandler/veileder	Ja	Lik oppfølging av brukere.
Bedre brukeropplevelse	Nei/Ja	Strengere krav til brukere med yrkesskade enn i dag, men mer oppfølging.
Provenynøytralt	Ja	

#### Anbefaling og begrunnelse:

Vi anbefaler at bestemmelsen i § 8-55 første ledd bokstav e fjernes, da kravet om opphold i Norge også bør gjelde ved yrkesskade.

Forslag til ny lovtekst:

#### **§ 8-55. Sykepenger ved yrkesskade**

*Til den som er arbeidsufør på grunn av en skade eller sykdom som går inn under kapittel 13, ytes det sykepenger etter følgende særbestemmelser:*

- Vilkåret i §§ 8-2, 8-18, 8-36 og 8-39 om opptjeningsstid gjelder ikke.*
- Sykepenger ytes minst ut fra det sykepengegrunnlaget vedkommende hadde på skadetidspunktet.*
- Ved tilbakefall ytes det sykepenger som minst svarer til uføretrygd ved yrkesskade, til en person som mottar eller har mottatt slike ytelser, se § 12-18.*
- Ved arbeidsuførhet som skyldes yrkesskade medlemmet er påført som militærperson, ytes det også ved tilbakefall sykepenger etter bestemmelsene i § 8-46.*
- Sykepenger fra trygden ytes i opptil 248, 250 eller 260 dager uten hensyn til bestemmelsene i § 8-12.*

<b>Hjemmel:</b>	Folketrygdloven § 8-10 første ledd
	<p><b>§ 8-10. Sykepengegrunnlag</b>  <u>Sykepengegrunnlaget er den inntekten som sykepengene skal regnes ut etter.</u></p> <p><i>Sykepengegrunnlaget pr. år kan ikke overstige seks ganger grunnbeløpet. (572) Har arbeidstakeren flere arbeidsgivere, gjelder begrensningen i arbeidsgiverperioden bare i forhold til den enkelte arbeidsgiver.</i></p> <p><i>Når trygden yter sykepenger, utgjør sykepengegrunnlaget pr. dag 1/260 (573) av sykepengegrunnlaget pr. år.</i></p> <p><i>Bestemmelser om fastsetting av sykepengegrunnlaget står i §§ 8-28 til 8-30 for arbeidstakere, i § 8-35 for selvstendig næringsdrivende, i § 8-38 for frilansere, i §§ 8-40 til 8-43 for medlemmer med kombinerte inntekter, og i § 8-47 for medlemmer som midlertidig har vært ute av inntektsgivende arbeid.</i></p>
<b>Forslag til endring:</b>	<p>Første ledd gir ikke riktig mening, da sykepengegrunnlaget er resultatet en kommer frem til i utregningen. Bør skrives om. Forslag til ny lovtekst:</p> <p><b>§ 8-10. Sykepengegrunnlag</b>  <i>Sykepengegrunnlaget er den inntekten som sykepengene skal regnes ut etter.</i></p> <p><i>Sykepengegrunnlaget pr. år kan ikke overstige seks ganger grunnbeløpet. (572) Har arbeidstakeren flere arbeidsgivere, gjelder begrensningen i arbeidsgiverperioden bare i forhold til den enkelte arbeidsgiver.</i></p> <p><i>Når trygden yter sykepenger, utgjør sykepengegrunnlaget pr. dag 1/260 (573) av sykepengegrunnlaget pr. år.</i></p> <p><i>Bestemmelser om fastsetting av sykepengegrunnlaget står i §§ 8-28 til 8-30 for arbeidstakere, i § 8-35 for selvstendig næringsdrivende, i § 8-38 for frilansere, i §§ 8-40 til 8-43 for medlemmer med kombinerte inntekter, og i § 8-47 for medlemmer som midlertidig har vært ute av inntektsgivende arbeid.</i></p>

<b>Dagens kilde:</b> Ikke relevant
<b>Ønsket kilde:</b> Ikke relevant

<b>Utredning av forslaget:</b>  Dette er en mindre redaksjonell endring. Derfor er det ikke behov for noen større utredning av forslaget.	
<b>Fordeler:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Korrekt begrepsbruk</li> <li>• Unngå misforståelser</li> </ul>
<b>Ulemper:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ingen synlige ulemper</li> </ul>

Vurderingskriterier:	Ja/nei	Vurdering
Økt automatiseringsgrad		Ikke relevant
Effektivisering for saksbehandler/veileder		Ikke relevant
Bedre brukeropplevelse		Ikke relevant
Provenynøytralt		Ikke relevant

#### Anbefaling og begrunnelse:

Første ledd gir ikke riktig mening, da sykepengegrunnlaget er resultatet en kommer frem til i utregningen. Bør skrives om. Forslag til ny lovtekst:

*§ 8-10. Sykepengegrunnlag*

*Sykepengegrunnlaget er den inntekten som sykepengene skal regnes ut etter.*

*Sykepengegrunnlaget pr. år kan ikke overstige seks ganger grunnbeløpet. (572) Har arbeidstakeren flere arbeidsgivere, gjelder begrensningen i arbeidsgiverperioden bare i forhold til den enkelte arbeidsgiver.*

*Når trygden yter sykepenger, utgjør sykepengegrunnlaget pr. dag 1/260 (573) av sykepengegrunnlaget pr. år.*

*Bestemmelser om fastsetting av sykepengegrunnlaget står i §§ 8-28 til 8-30 for arbeidstakere, i § 8-35 for selvstendig næringsdrivende, i § 8-38 for frilansere, i §§ 8-40 til 8-43 for medlemmer med kombinerte inntekter, og i § 8-47 for medlemmer som midlertidig har vært ute av inntektsgivende arbeid.*

<p><b>Hjemmel:</b></p>	<p>Folketrygdloven § 8-49 tredje ledd</p>
	<p><b>§ 8-49. Medlemmer med dagpenger under arbeidsløshet eller ventelønn m.m.</b>  <i>Til et medlem som mottar dagpenger under arbeidsløshet, eller som opptjener ventetid etter § 4-9, ytes det sykepenger fra og med den dag medlemmet blir arbeidsufør. Det samme gjelder for et medlem som blir arbeidsufør i et tidsrom da han eller hun mottar ventelønn etter tjenestemannsloven § 13 nr. 6 eller vartpenger etter lov om Statens pensjonskasse § 24 tredje ledd.</i></p> <p><i>Til et medlem som er oppsagt og mottar etterlønn uten arbeidsplikt og som har påfølgende rett til vartpenger etter lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse, ventelønn etter lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m., eller etter en særlov med tilsvarende ordning, kan det ved arbeidsuførhet ytes sykepenger fra det tidspunkt vartpengene eller ventelønnen var forutsatt å komme til utbetaling.</i></p> <p><u><i>Til et medlem som mottar tiltakspenge retter forskrift 4. november 2013 nr. 1286 om tiltakspenger mv., og som fyller kravet til minste arbeidsinntekt i § 4-4, ytes det sykepenger fra og med dagen etter at tiltakspengene opphører.</i></u></p> <p><i>Sykepengegrunnlaget fastsettes lik dagpengene pr. uke, ventelønnen eller vartpengene. Til et medlem som er permittert, ytes det sykepenger etter sykepengegrunnlaget før permittering ble iverksatt fra den dagen arbeidet etter avtale skulle vært gjenopptatt.</i></p> <p><i>Til et medlem som har deltidsarbeid og mottar dagpenger for samme tidsrom, ytes det sykepenger for både arbeidsinntekten og dagpengene.</i></p> <p><i>Et medlem som er arbeidsløs, blir regnet som arbeidsufør tidligst fra det tidspunktet han eller hun søker lege (sykmeldingstidspunktet). Det kan gjøres unntak fra denne bestemmelsen dersom vedkommende har vært forhindret fra å søke lege og det er godtgjort at han eller hun har vært arbeidsufør fra et tidligere tidspunkt.</i></p>
<p><b>Forslag til endring:</b></p>	<p>Rette opp trykkfeil i teksten.</p> <p>Forslag til ny lovtekst:</p> <p><b>§ 8-49. Medlemmer med dagpenger under arbeidsløshet eller ventelønn m.m.</b>  <i>Til et medlem som mottar dagpenger under arbeidsløshet, eller som opptjener ventetid etter § 4-9, ytes det sykepenger fra og med den dag medlemmet blir arbeidsufør. Det samme gjelder for et medlem som blir arbeidsufør i et tidsrom da han eller hun mottar ventelønn etter tjenestemannsloven § 13 nr. 6 eller vartpenger etter lov om Statens pensjonskasse § 24 tredje ledd.</i></p> <p><i>Til et medlem som er oppsagt og mottar etterlønn uten arbeidsplikt og som har påfølgende rett til vartpenger etter lov 28. juli 1949 nr. 26 om Statens pensjonskasse, ventelønn etter lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens tjenestemenn m.m., eller etter en særlov med tilsvarende ordning, kan det ved arbeidsuførhet ytes sykepenger fra det tidspunkt vartpengene eller ventelønnen var forutsatt å komme til utbetaling.</i></p> <p><i>Til et medlem som mottar <b>tiltakspenger etter</b> forskrift 4. november 2013 nr. 1286 om tiltakspenger mv., og som fyller kravet til minste arbeidsinntekt i § 4-4, ytes det sykepenger fra og med dagen etter at tiltakspengene opphører.</i></p> <p><i>Sykepengegrunnlaget fastsettes lik dagpengene pr. uke, ventelønnen eller vartpengene. Til et medlem som er permittert, ytes det sykepenger etter sykepengegrunnlaget før permittering ble iverksatt fra den dagen arbeidet etter avtale skulle vært gjenopptatt.</i></p>

*Til et medlem som har deltidsarbeid og mottar dagpenger for samme tidsrom, ytes det sykepenger for både arbeidsinntekten og dagpengene.*

*Et medlem som er arbeidsløs, blir regnet som arbeidsufør tidligst fra det tidspunktet han eller hun søker lege (sykmeldingstidspunktet). Det kan gjøres unntak fra denne bestemmelsen dersom vedkommende har vært forhindret fra å søke lege og det er godtgjort at han eller hun har vært arbeidsufør fra et tidligere tidspunkt.*

**Dagens kilde:**

Ikke relevant.

**Ønsket kilde:**

Ikke relevant.

**Utredning av forslaget:**

Dette er en mindre redaksjonell endring. Derfor er det ikke behov for noen større utredning av forslaget.

**Fordeler:**

**Ulemper:**

- Ingen synlige ulemper

Vurderingskriterier:	Ja/nei	Vurdering
Økt automatiseringsgrad		Ikke relevant
Effektivisering for saksbehandler/veileder		Ikke relevant
Bedre brukeropplevelse		Ikke relevant
Provenynøytralt		Ikke relevant

**Anbefaling og begrunnelse:**

Forslag nr. 11 – redaksjonell endring

<b>Hjemmel:</b>	Folketrygdloven §§ 8-7, 8-9, 8-10, 8-11, 8-12, 8-16, 8-17, 8-20, 8-21, 8-22, 8-30, 8-31, 8-33, 8-34, 8-38, 8-52, 8-53, 8-55.
<b>Forslag til endring:</b>	Endre «Trygden» til «Folketrygden» i de bestemmelser der dette begrepet brukes.

<b>Dagens kilde:</b> Ikke relevant
<b>Ønsket kilde:</b> Ikke relevant

<b>Utredning av forslaget:</b>	
Det bør gjøres en vurdering av hvorvidt man fortsatt skal endre det noe utdaterte begrepet «Trygden» til «Folketrygden» gjennomgående i hele Folketrygdloven. Dette vil uansett kun være en redaksjonell endring, men som vil være mer presis i begrepsbruken.	
<b>Fordeler:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Korrekt begrepsbruk</li> <li>• Unngå misforståelser</li> </ul>
<b>Ulemper:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ingen synlige ulemper</li> </ul>

Vurderingskriterier:	Ja/nei	Vurdering
Økt automatiseringsgrad		Ikke relevant
Effektivisering for saksbehandler/veileder		Ikke relevant
Bedre brukeropplevelse		Ikke relevant
Provenynøytralt		Ikke relevant

<b>Anbefaling og begrunnelse:</b>
Begrepet «Trygden» bør endres til «Folketrygden» for å sikre riktig og konsistent begrepsbruk.
Endre «Trygden» til «Folketrygden» i alle bestemmelser i kap. 8 (og folketrygdloven for øvrig) der dette forekommer.

Forslag nr. 12 – redaksjonell endring

<b>Hjemmel:</b>	Folketrygdloven §§ 8-7, 8-18, 8-21, 8-23, 8-24, 8-27
<b>Forslag til endring:</b>	«Legeerklæring» er et utdatert begrep da det ikke lenger bare er leger som kan sykemelde. Bør bruke «sykmelding» isteden.  Forslag til endring:  Bytte ut «legeerklæring» med «sykmelding» der dette forekommer i loven.

<b>Dagens kilde:</b> Ikke relevant
<b>Ønsket kilde:</b> Ikke relevant

<b>Utredning av forslaget:</b>	
<p>Det er ikke lenger bare leger som kan sykemelde medlemmer av folketrygden. Begrepet «legeerklæring» er derfor et utdatert og misvisende begrep og bør endres til sykmelding, som er det faktiske begrepet som brukes.</p> <p>Dette vil uansett kun være en redaksjonell endring, men som vil være mer presis i begrepsbruken.</p>	
<b>Fordeler:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Korrekt begrepsbruk</li> <li>• Unngå misforståelser</li> </ul>
<b>Ulemper:</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ingen synlige ulemper</li> </ul>

Vurderingskriterier:	Ja/nei	Vurdering
Økt automatiseringsgrad		Ikke relevant
Effektivisering for saksbehandler/veileder		Ikke relevant
Bedre brukeropplevelse		Ikke relevant
Provenynøytralt		Ikke relevant

<b>Anbefaling og begrunnelse:</b>
<p>«Legeerklæring» er et utdatert begrep da det ikke lenger bare er leger som kan sykemelde. Bør bruke «sykmelding» isteden.</p> <p>Forslag til endring:</p> <p>Bytte ut «legeerklæring» med «sykmelding» der dette forekommer i loven.</p>